

Utkastet till regeringens proposition med förslag till ändringar i lagstiftningen om social- och hälsovård för att införa en terapigaranti för barn och unga

Inledning

Social- och hälsovårdsministeriet ber om utlåtanden om utkastet till regeringens proposition med förslag till ändringar i lagstiftningen om social- och hälsovård för att införa en terapigaranti för barn och unga .

I denna proposition föreslås det att hälso- och sjukvårdslagen, socialvårdslagen, lagen om studerandehälsovård för högskolestuderande, lagen om klientavgifter inom social- och hälsovården samt statsrådets förordning om innehållet i och beredningen av samarbetsavtal mellan välfärdsområden ändras. Med barn och unga avses personer under 23 år.

I propositionen föreslås att det till hälso- och sjukvårdslagen och lagen om studerandehälsovård för högskolestuderande fogas en bestämmelse om att korttidspsykoterapi eller ur psykoterapin härledd strukturerad och tidsbegränsad psykosocial behandling ska inledas inom primärvården inom 28 dygn från det att behovet av sådan behandling konstaterades, om inte medicinska, terapeutiska eller andra motsvarande omständigheter kräver något annat.

Det föreslås även att det som service inom mentalvårdsarbete ska ordnas psykosocialt stöd för barn och unga inom socialvården, där ovannämnda psykosociala metoder används i tillämpliga delar i serviceuppgifterna inom socialvården. Ett beslut om service inom mentalvårdsarbete ska verkställas inom en månad från det att ärendet inletts. Dessutom föreslås att det till 4 § i lagen om klientavgifter inom social- och hälsovården fogas ett omnämnande om att servicen är avgiftsfri.

I propositionen föreslås även att statsrådets förordning om innehållet i och beredningen av samarbetsavtal mellan välfärdsområden ändras. I samarbetsavtalet ska det bestämmas om ibruktagande och användning av psykosociala metoder för barn och unga så att metoderna bildar en helhet som samordnar verksamheten inom social- och hälsovården.

Bakgrund

I enlighet med regeringsprogrammet för statsminister Petteri Orpo tryggas barns och ungas lika tillgång till kortpsykoterapi eller annan effektiv psykosocial behandling på basnivå genom

lagstiftning under regeringsperioden (en terapigaranti för barn och unga enligt regeringens modell). För genomförandet av lagstiftningen har det anvisats tilläggsfinansiering på 35 miljoner euro per år.

Målsättningar

Syftet med propositionen är att främja förebyggande och behandling av psykiska problem hos barn och unga samt att öka tillgången till stöd för psykisk hälsa inom primärvården och socialvårdens tjänster på basnivå och att stärka användningen av psykosociala interventioner som konstaterats vara effektiva inom social- och hälsovården. Genom att föreskriva om en maximitid inom vilken en psykosocial intervention som omfattas av lagstiftningen ska inledas när det gäller barn och unga strävar man efter att garantera mentalvård och stöd för psykisk hälsa i rätt tid samt att stärka barns och ungas rätt till de social- och hälsovårdstjänster som de behöver.

Svarsanvisningar för mottagare

Vi ber er lämna ert utlåtande i tjänsten Utlåtande.fi. Utlåtandet behöver inte skickas separat per e-post eller post om mottagaren svarar via Utlåtande.fi-tjänsten. För att kunna lämna utlåtande måste man registrera sig och logga in på webbplatsen Utlåtande.fi. Närmare anvisningar om hur tjänsten används finns på webbplatsen Utlåtande.fi under fliken Anvisningar> Bruksanvisningar.

Även andra än de instanser som nämns i sändlistan kan lämna utlåtande. Alla utlåtandena är offentliga och publiceras i utlåtandetjänsten och på projektets webbplats.

Alternativt kan ni lämna ert utlåtande genom att sända det till social- och hälsovårdsministeriets registratorskontor (kirjaamo.stm@gov.fi) eller skicka det per post till adressen:

Social- och hälsovårdsministeriet, PB 33, 00023 STATSRÅDET. Var vänlig och hänvisa till diarienumret VN/29418/2023

De ministerier som använder ärendehanteringssystemet VAHVA ombeds dock föra sitt utlåtande direkt till ärende VN/29418/2023.

Tidtabell

Lämna in utlåtandena på finska till social- och hälsovårdsministeriet senast den 9 juli 2024 i tjänsten Utlåtande.fi.

Den sista inlämningsdagen för utlåtanden på svenska kommer att vara cirka en vecka senare, eftersom en del av översättningen av utkastet till RP kan bifogas till utlåtandetjänsten senare. Utgången av remisstiden för de svenskspråkiga utlåtandena

preciseras på denna sida.

Uppdatering den 8 maj 2024: Lämna in utlåtandena på svenska till social- och hälsovårdsministeriet senast den 18 juli 2024 i tjänsten Utlåtande.fi.

Beredare

Ytterligare information ges vid behov:

Regeringssekreterare Titta Honkala (titta.honkala@gov.fi) och specialsakkunnig Liisa Jokinen (liisa.jokinen@gov.fi).

Länkar:

<https://stm.fi/hanke?tunnus=STM083:00/2023> - Hankeikkuna STM083:00/2023

Bilagor:

[HE luonnos lasten ja nuorten terapiatakuu.docx](#)

[Huvudsagliga innehåll, lagförslag och parallelltexter.docx](#)

[RP_utkast_terapigaranti.docx](#)

Sändlista:

Aalto-yliopisto
Akaan kaupunki
Akava ry
Alajärven kaupunki
Alavieskan kunta
Alavuden kaupunki
Asikkalan kunta
Askolan kunta
Auran kunta
Eduskunnan oikeusasiamiehen kanslia
Enonkosken kunta
Enontekiön kunta
Espoon kaupunki - Esbo stad
Etelä-Karjalan hyvinvointialue
Etelä-Pohjanmaan hyvinvointialue
Etelä-Savon hyvinvointialue
Etelä-Suomen aluehallintovirasto
Eurajoen kunta
Euran kunta

Evijärven kunta
Finlands Svenska Skolungdomsförbund FSS
Folkhälsan
Folktinget
Forssan kaupunki
Haapajärven kaupunki
Haapaveden kaupunki
Hailuodon kunta
Halsuan kunta
Haminan kaupunki
Hangon kaupunki - Hangö stad
Hankasalmen kunta
Harjavallan kaupunki
Hartolan kunta
Hattulan kunta
Hausjärven kunta
Heinolan kaupunki
Heinäveden kunta
Helsingin kaupunki - Helsingfors stad
Helsingin yliopisto
Helsingin yliopistollinen sairaala HUS
Hirvensalmen kunta
Hollolan kunta
Huittisten kaupunki
Humppilan kunta
Hyrnsalmen kunta
Hyvinkään kaupunki
Hyvinvointiala HALI ry
Hämeenkyrön kunta
Hämeenlinnan kaupunki
Ihmisoikeuskeskus
Ihmisoikeusliitto
Iin kunta
Iisalmen kaupunki
Ilmannon kunta
Ikaalisten kaupunki
Ilmajoen kunta
Ilomantsin kunta
Imatran kaupunki
Inarin kunta
Ingå kommun - Inkoon kunta
Isojoen kunta
Isokyrön kunta
Itsenäisyyden juhluvuoden lastensäätiö Itla
Itä-Suomen aluehallintovirasto
Itä-Suomen yliopisto
Itä-Uudenmaan hyvinvointialue
Jakobstad - Pietarsaaren kaupunki
Janakkalan kunta
Joensuun kaupunki
Jokioisten kunta

Joroisten kunta
Joutsan kunta
Juankosken kaupunki
Julkisten ja hyvinvointialojen liitto JHL
Juukan kunta
Juupajoen kunta
Juvan kunta
Jyväskylän kaupunki
Jyväskylän yliopisto
Jämijärven kunta
Jämsän kaupunki
Järvenpään kaupunki
Kaarinan kaupunki
Kaavin kunta
Kainuun hyvinvointialue
Kajaanin kaupunki
Kalajoen kaupunki
Kangasalan kunta
Kangasniemen kunta
Kankaanpään kaupunki
Kannonkosken kunta
Kannuksen kaupunki
Kanta-Hämeen hyvinvointialue
Karijoen kunta
Karkkilan kaupunki
Karstulan kunta
Karvian kunta
Kaskisten kaupunki - Kaskis stad
Kauhajoen kaupunki
Kauhavan kaupunki
Kauniaisten kaupunki - Grankulla stad
Kaustisen kunta
Keiteleen kunta
Kela
Kemijärven kaupunki
Kemin kaupunki
Keminmaan kunta
Kempeleen kunta
Keravan kaupunki
Keski-Pohjanmaan hyvinvointialue
Keski-Suomen hyvinvointialue
Keski-Uudenmaan hyvinvointialue
Keuruun kaupunki
Kihniön kunta
Kimitoö kommun - Kemiönsaaren kunta
Kinnulan kunta
Kirkkonummen kunta - Kyrkslätt kommun
Kiteen kaupunki
Kittilän kunta
Kiuruveden kaupunki
Kivijärven kunta

Kokemäen kaupunki
Kokkolan kaupunki - Karleby stad
Kolarin kunta
Konneveden kunta
Kontiolahden kunta
Korsholm kommun - Mustasaaren kunta
Korsnäs kommun
Kotkan kaupunki
Kouvolan kaupunki
Kristinestad - Kristiinankaupunki
Kronoby kommun - Kruunupyyn kunta
Kuhmoisten kunta
Kuhmon kaupunki
Kuopion kaupunki
Kuortaneen kunta
Kurikan kaupunki
Kustavin kunta
Kuusamon kaupunki
Kymenlaakson hyvinvointialue
Kyyjärven kunta
Kärkölan kunta
Kärsämäen kunta
Lahden kaupunki
Laihian kunta
Laitilan kaupunki
Lapin aluehallintovirasto
Lapin hyvinvointialue
Lapin yliopisto
Lapinjärven kunta - Lappträsk kommun
Lapinlahden kunta
Lappajärven kunta
Lappeenrannan kaupunki
Lappeenrannan-Lahden teknillinen yliopisto LUT
Lapsiasiavaltuutettu
Lapsioikeusjuristit
Lapuan kaupunki
Larsmo kommun - Luodon kunta
Lasten psykiatriyhdistys LPSY
Lastensuojelun keskusliitto
Laukaan kunta
Lemin kunta
Lempäälän kunta
Leppävirran kunta
Lestijärven kunta
Liedon kunta
Lieksan kaupunki
Limingan kunta
Liperin kunta
Lohjan kaupunki - Lojo stad
Loimaan kaupunki
Lopen kunta

Lounais-Suomen aluehallintovirasto
Loviisan kaupunki - Lovisa stad
Luhangan kunta
Lumijoen kunta
Luumäen kunta
Luvian kunta
Länsi- ja Sisä-Suomen aluehallintovirasto
Länsi-Uudenmaan hyvinvointialue
Lääkäriliitto
Maahanmuuttovirasto
Malax kommun - Maalahden kunta
Mannerheimin lastensuojeluliitto MLL ry
Marttilan kunta
Maskun kunta
Merijärven kunta
Merikarvian kunta
Miehikkälän kunta
Mielenterveyden keskusliitto
Mielenterveyspooli
MIELI Suomen Mielenterveys ry
Mikkelin kaupunki
Muhoksen kunta
Multian kunta
Muonion kunta
Muuramen kunta
Mynämäen kunta
Myrskylän kunta - Mörskom kommun
Mäntsälän kunta
Mänttä-Vilppulan kaupunki
Mäntyharjun kunta
Naantalin kaupunki
Nakkilan kunta
Nivalan kaupunki
Nokian kaupunki
Nousiaisten kunta
Nuorten ystävät
Nurmeksen kaupunki
Nurmijärven kunta
Nykärléby stad - Uusikaarlepyyn kaupunki
Närpes stad - Närpiön kaupunki
Oikeusministeriö
Opetus- ja kulttuuriministeriö
Orimattilan kaupunki
Oripään kunta
Oriveden kaupunki
Oulaisten kaupunki
Oulun kaupunki
Oulun yliopisto
Outokummun kaupunki
Padajoen kunta
Paimion kaupunki

Paltamon kunta
Pargas stad - Paraisten kaupunki
Parikkalan kunta
Parkanon kaupunki
Pedersöre kommun - Pedersören kunta
Pelastakaa Lapset ry
Pelkosenniemen kunta
Pellon kunta
Perhon kunta
Pertunmaan kunta
Petäjäveden kunta
Pieksämäen kaupunki
Pielaveden kunta
Pihtiputaan kunta
Pirkanmaan hyvinvointialue
Pirkkalan kunta
Pohjanmaan hyvinvointialue
Pohjois-Karjalan hyvinvointialue
Pohjois-Pohjanmaan hyvinvointialue
Pohjois-Savon hyvinvointialue
Pohjois-Suomen aluehallintovirasto
Polvijärven kunta
Pomarkun kunta
Porin kaupunki
Pornaisten kunta
Porvoon kaupunki - Borgå stad
Posion kunta
Psykologiliitto
Pudasjärven kaupunki
Pukkilan kunta
Punkalaitumen kunta
Puolangan kunta
Puumalan kunta
Pyhtään kunta - Pyttis kommun
Pyhäjoen kunta
Pyhäjärven kaupunki
Pyhännän kunta
Pyhärannan kunta
Päijät-Hämeen hyvinvointialue
Pälkäneen kunta
Pöytyän kunta
Raahen kaupunki
Raision kaupunki
Rantasalmen kunta
Ranuan kunta
Raseborg stad - Raaseporin kaupunki
Rauman kaupunki
Rautalammin kunta
Rautavaaran kunta
Rautjärven kunta
Reisjärven kunta

Riihimäen kaupunki
Rikosseuraamuslaitos
Ristijärven kunta
Rovaniemen kaupunki
Ruokolahden kunta
Ruoveden kunta
Ruskon kunta
Rääkkylän kunta
Saamelaiskäräjät
Saarijärven kaupunki
Sallan kunta
Salon kaupunki
Sastamalan kaupunki
Satakunnan hyvinvointialue
Sauvon kunta
Savitaipaleen kunta
Savonlinnan kaupunki
Savukosken kunta
Seinäjoen kaupunki
Sievin kunta
Siikaisten kunta
Siikajoen kunta
Siikalatvan kunta
Siilinjärven kunta
Simon kunta
Sipoon kunta - Sibbo kommun
Sisäministeriö
Siuntion kunta - Sjundeå kommun
Skooppi ry
Sodankylän kunta
Soinin kunta
Someron kaupunki
Solkajärven kunta
Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto Valvira
Sosiaalialan korkeakoulutettujen ammattijärjestö Talentia ry
SOSTE Suomen sosiaali ja terveys ry
Sotkamon kunta
Sulkavan kunta
Suomen Ammattiin Opiskelevien Liitto - SAKKI ry
Suomen Lukiolaisten Liitto
Suomen nuorisopsykiatrisen yhdistys ry
Suomen nuorisovaltuustot ry
Suomen Opiskelija Allianssi - OSKU ry
Suomen opiskelijakuntien liitto - SAMOK
Suomen Psykiatryhdistys
Suomen Vanhempainliitto ry
Suomen ylioppilaskuntien liitto SYL
Suomussalmen kunta
Suonenjoen kaupunki
Svenska handelshögskolan
Sysmän kunta

Säkylän kunta
Taideyliopisto
Taipalsaaren kunta
Taivalkosken kunta
Taivassalon kunta
Tammelan kunta
Tampereen kaupunki
Tampereen yliopisto
Tasa-arvovaltuutettu
TEHY
Terveysten ja hyvinvoinnin laitos THL
Terveystieteiden tutkimuskeskus
Tervolan kunta
Tervon kunta
Teuvan kunta
Ti. Kosken kunta
Tohmajärven kunta
Toholammin kunta
Toivakan kunta
Tornion kaupunki
Turun kaupunki - Åbo stad
Turun yliopisto
Tuusniemen kunta
Tuusulan kunta
Tyrnävän kunta
Työ- ja elinkeinoministeriö
Uvilan kaupunki
Urjalan kunta
Utajärven kunta
Utsjoen kunta
Uuraisten kunta
Uusikaupunki
Vaalalan kunta
Vaasan kaupunki - Vasa stad
Vaasan yliopisto
Valkeakosken kaupunki
Valtakunnallinen sosiaali- ja terveysalan eettinen neuvottelukunta ETENE
Valtimon kunta
Valtioneuvoston oikeuskansleri
Valtiovarainministeriö
Vammaisten lasten ja nuorten tukisäätiö Vamlas
Vantaan ja Keravan hyvinvointialue
Vantaan kaupunki - Vanda stad
Varkauden kaupunki
Varsinais-Suomen hyvinvointialue
Vehmaan kunta
Vesannon kunta
Vesilahden kunta
Vetelin kunta
Vieremän kunta
Vihdin kunta

Viitasaaren kaupunki
Vimpelin kunta
Virolahden kunta
Virtain kaupunki
Vörå kommun - Vöyrin kunta
Yhdenvertaisuusvaltuutettu
Ylioppilaiden terveydenhoitosäätiö YTHS
Ylitornion kunta
Ylivieskan kaupunki
Ylöjärven kaupunki
Ypäjän kunta
Åbo Akademi
Ålands landskapsregering
Ähtärin kaupunki
Äänekosken kaupunki

Lausunnonantajan lausunto

1. Representerar svaranden

- Kommun
- Vårdsområdesnämnden
- Ministeriet
- Andra statliga myndigheter
- Fackförening
- Övriga organisationer
- Universitet, yrkeshögskolor eller andra läroanstalter
- Något annat

2. Genomför den föreslagna författningshelheten målet att förbättra tillgången till stöd och vård i ett tidigt skede av den psykiska hälsan hos barn och unga inom tjänsterna på basnivå?

- Ja
- Kann inte säga
- Nej, utan det behövs i stället för och/eller dessutom följande åtgärder

3. Är bestämmelserna om psykosociala interventioner som omfattas av garantin fungerande med tanke på tillämpningen av 53 § i hälso- och sjukvårdslagen och 10 a § i lagen om studerandehälsovård?

- Ja
- Kann inte säga
- Nej, bestämmelserna bör ändras på följande sätt a

4. Är fastställandet av maximitiden för inledande av psykosocial vård som omfattas av garantin fungerande med tanke på tillämpningen av 53 § i hälso- och sjukvårdslagen och 10 a § i lagen om studerandehälsovård?

- Ja
- Kann inte säga
- Nej, bestämmelserna bör ändras på följande sätt

5. Är definitionen av psykosocialt stöd som service inom mentalvårdsarbete och psykosociala arbetsmetoder som omfattas av garantin fungerande med tanke på tillämpningen av 25 a § i socialvårdslagen?

- Ja
- Kann inte säga
- Nej, bestämmelserna bör ändras på följande sätt

6. Är bestämmelserna om verkställigheten av beslut om service inom mentalvårdsarbetet som omfattas av garantin fungerande med tanke på tillämpningen av 45 § i socialvårdslagen?

- Ja
- Kann inte säga
- Nej, bestämmelserna bör ändras på följande sätt

7. Är de föreslagna bestämmelserna i 2 a § i statsrådets förordning om innehållet i och beredningen av välfärdsområdenas samarbetsavtal tillräckliga i fråga om metoderna inom hälso- och sjukvården?

- Ja
- Kann inte säga
- Nej

Motivering och eventuella utvecklingsförslag

8. Är de föreslagna bestämmelserna i 2 a § i statsrådets förordning om innehållet i och beredningen av välfärdsområdenas samarbetsavtal tillräckliga i fråga om metoderna inom socialvården?

- Ja
- Kann inte säga
- Nej

Motivering och eventuella utvecklingsförslag

9. Hur är det med tanke på informationshanteringen ändamålsenligt att följa upp hur maximitiderna för terapigarantin för barn och unga uppnås?

10. Hurdan nationell styrning och vilka åtgärder anser ni att ett lyckat genomförandet av den föreslagna lagstiftningen förutsätter?

11. Regeringens beslut våren 2024 om att förlänga vårdgarantin för primärvården från 14 dygn till 3 månader kommer i fråga om icke-brådskande vård att inverka på maximitiden för ordnande av det första vårdtillfället inom primärvården. Anser ni att denna ändring förutsätter författningsändringar i bestämmelserna om terapigaranti om den genomförs?

- Ja
- Kann inte säga
- Nej

Motivering och eventuella utvecklingsförslag

12. Annan respons om utkastet till regeringsproposition

Palola Elina
Sosiaali- ja terveystministeriö

Jokinen Liisa
Sosiaali- ja terveystministeriö